

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 15/1336-

Vår ref: 15/3517

Vår dato: 22.9.15

Høringsuttalelse – Utkast til endringer i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Vi viser til høring av 11.6.15 hvor det foreslås endringer i § 44 i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Loven blir i det videre omtalt som sosialtjenesteloven eller loven.

Arbeids- og velferdsdirektoratet støtter i hovedsak forslaget, men har noen kommentarer og innspill.

Vedrørende taushetsplikt etter sosialtjenesteloven

Det er viktige hensyn som begrunner den strenge taushetsplikten etter sosialtjenesteloven. Tjenester etter loven er behovsbaserte, og både omfanget av og sensitiviteten i opplysningene som innhentes gjør at taushetsplikten er strengere enn etter forvaltningsloven. For at NAV-kontoret skal få opplysningene de trenger er det viktig at de som søker om hjelp har tillit til at opplysningene ikke spres til uvedkommende.

Sosialtjenesteloven er det siste sikkerhetsnettet og skal ivareta de vanskeligst stilte, uavhengig av hva som er årsaken til at personene har et hjelpebehov. Lovendringen kan medføre at personer som er i en vanskelig situasjon ikke søker om hjelp, noe som også kan ha uheldige konsekvenser for deres barn.

Arbeids- og velferdsdirektoratet mener derfor at unntak fra taushetsplikt og utleverings hjemler på området må være klare og tydelige slik at tilliten til NAV-kontoret opprettholdes.

Vedrørende hvem opplysninger kan utleveres til

NAV-loven § 7 fjerde ledd åpner for at opplysninger kan utleveres til 'offentlige myndigheter' mens endringsforslaget kun åpner for å utlevere opplysninger til 'politiet og kriminalomsorgen'.

ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET

Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0579 OSLO

Besøksadresse: Økernveien 94 // 0180 Oslo
Tel: 21 07 00 00 // Faks: 21 07 00 01

www.nav.no //

I høringsnotatet er det flere steder vist til NAV-loven § 7 fjerde ledd, og det er blant annet uttalt at «*det kan derfor fremstå som kunstig at offentlige etater kan få utlevert slik informasjon dersom de henvender seg til etaten, men ikke dersom de henvender seg til kommunen*».

Endringsforslaget vil som sagt kun åpne for å utlevere opplysninger til politiet og kriminalomsorgen, og andre offentlige etater vil fortsatt ikke få utlevert opplysninger hvis de henvender seg til kommunen og ikke etaten. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan ikke se at begrunnelsen for denne forskjellen er nærmere drøftet i høringsnotatet.

Vedrørende dispensasjonsvedtak og utlevering av opplysninger

Ut fra høringsnotatet forstår Arbeids- og velferdsdirektoratet det slik at det er departementet, eventuelt Arbeids- og velferdsdirektoratet etter delegasjon, som etter skriftlig søknad kan fatte dispensasjonsvedtak. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan imidlertid ikke se at det er nærmere drøftet hvem som skal vurdere søknad om å få opplysninger med hjemmel i fattet dispensasjonsvedtak.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har følgende kommentarer:

Når det gjelder NAV-loven § 7 fjerde ledd så er det Arbeids- og velferdsdirektoratet som etter skriftlig søknad fatter dispensasjonsvedtak. Det er videre NAV Kontroll og innkreving ved Styringsenheten som etter skriftlig søknad vurderer om betingelsene for utlevering er til stede og eventuelt utleverer opplysningene. At utlevering av opplysninger i den enkelte sak er lagt til en sentral enhet er blant annet for å sikre lik praksis og at utlevering av opplysninger skjer i tråd med retningslinjer og rutiner.

Når det gjelder opplysninger knyttet til sosialtjenesteloven, så er det kommunen som 'eier' disse opplysningene. Det innebærer blant annet at det påligger den enkelte kommune å sikre at taushetsplikten og personvernet er ivarettatt. Det bør derfor vurderes om det er den enkelte kommune som etter søknad vurderer, avgjør og eventuelt utleverer opplysninger i enkeltsaker. Det er ikke noe nasjonalt register over personer som mottar sosiale tjenester, og det er derfor den kommunen vedkommende mottar tjenester fra som har kontaktopplysninger. Det kan derfor være en utfordring å vite hvilken kommune en søknad om utlevering av opplysninger skal rettes til.

Arbeids- og velferdsdirektoratet anbefaler at juridiske og praktiske utfordringer knyttet til hvordan utlevering av opplysninger skal skje i enkeltsaker utredes nærmere.

Vennlig hilsen

Kjersti Monland

Fung. Arbeids- og velferdsdirektør

Bjørn Gudbjørgrud
Tjenestedirektør